

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Постанова Президії Національної
академії педагогічних наук України
від «16» жовтня 2025 року,
№ 1–2/11–217

Президент НАПН України

Василь КРЕМЕНЬ

СТАТУТ

Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
Національної академії педагогічних наук України
(нова редакція)

ЄДРПОУ 21593122

Київ - 2025

1. Загальні положення

1.1. Інститут педагогіки і психології професійної освіти АПН України як наукова установа створений рішенням Президії АПН України 24 листопада 1993 р. (протокол № 1-7 /10-56) та перейменований постановою Президії АПН України від 30 січня 2007 р. № 1-7/1-7 в Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих Академії педагогічних наук України. Указом Президента України від 24 лютого 2010 року № 259 Академії педагогічних наук України надано статус Національної (далі – НАПН України). Постановою Президії НАПН України від 20 вересня 2018 року № 1-2/10-240 Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих Національної академії педагогічних наук України присвоєно ім'я Івана Зязюна і наділі Інститут іменувати – Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України (далі – Інститут).

1.2. Інститут провадить свою діяльність відповідно до Конституції України, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, законодавства України, цього Статуту та актів, прийнятих керівними органами НАПН України.

1.3. Інститут є неприбутковою бюджетною установою.

1.4. Інститут є державною науковою установою, має статус юридичної особи, самостійний баланс, рахунки у вітчизняній та іноземній валюті у встановленому законодавством порядку, печатку із зображенням Державного герба України і своїм найменуванням, штампи, бланки, посвідчення, дипломи, емблеми, символіку, атрибути юридичної особи та інше.

1.5. Повне найменування Інституту: українською мовою – Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України; англійською мовою – Ivan Ziazium Institute of Pedagogical Education and Adult Education of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine; скорочена назва – ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України.

1.6. Держава, її органи, Національна академія педагогічних наук України не несуть відповідальності за зобов'язання Інституту. Інститут не відповідає за зобов'язання держави, її органів, Національної академії педагогічних наук України.

1.7. Місцезнаходження Інституту: вул. Максима Берлінського, 9, м. Київ, 04060.

2. Мета, основні завдання і функції

2.1. Головна мета діяльності Інституту – науково-методичне і організаційне забезпечення функціонування системи освіти впродовж життя, у тому числі педагогічної, в реальному соціально-економічному та освітньому просторі України.

2.2. Мета діяльності досягається вирішенням таких завдань:

2.2.1. Здійснення фундаментальних і прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, виконання завдань державних цільових програм з питань освіти впродовж життя, у тому числі педагогічної.

2.2.2. Проведення наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок з питань оновлення змісту педагогічної освіти і освіти дорослих відповідно до вітчизняних і світових наукових досягнень, особливостей національної культурної традиції і педагогічної практики.

2.2.3. Дослідження феномену навчання впродовж життя та освіти дорослих як її вагової складової.

2.2.4. Розроблення методичного забезпечення для моніторингу якості освіти впродовж життя, у тому числі педагогічної.

2.2.5. Сприяння розвитку мережі інституцій і організацій для навчання дорослих.

2.2.6. Координація науково-методичної та інформаційної діяльності установ та спеціалістів України з питань поширення ідеї навчання впродовж життя та освіти дорослих як її вагової складової.

2.2.7. Надання консультативної та методичної допомоги в питаннях освіти дорослих і підвищення кваліфікації наукових, науково-педагогічних працівників іншим організаціям та установам.

2.2.8. Сприяння інтеграції України у міжнародний освітній та інформаційний простір з питань освіти дорослих та педагогічної освіти.

2.2.9. Надання платних послуг у сфері освіти дорослих за програмами післядипломної освіти та інші освітні послуги.

2.2.10. Сприяння розвитку та збереженню наукової інфраструктури.

2.3. Інститут відповідно до покладених на нього завдань реалізує такі функції:

- проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження та науково-технічні (експериментальні) розробки з питань освіти впродовж життя, у тому числі педагогічної;

- розробляє концептуальні засади розвитку освіти впродовж життя і педагогічної освіти;

- здійснює аналітико-прогностичну діяльність з проблем стану та розвитку перспективних напрямів роботи: освіта впродовж життя, проблема організації підготовки вчителя в умовах євроінтеграції; професійна кваліфікація педагога, моніторинг якості педагогічної освіти, розвиток педагогічної культури дорослих, психопедагогіка, педагогіка праці, евтагогіка – методологія самостійного навчання;

- впроваджує результати наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, спрямовані на вирішення актуальних проблем

освіти впродовж життя і педагогічної освіти;

- формує суспільно-громадську думку щодо усвідомлення державного значення освіти впродовж життя;

- налагоджує зв'язки та співпрацю з науковими установами та закладами освіти зарубіжних країн, міжнародними організаціями і фондами з питань освіти, наук про освіту, педагогіки та психології та укладення відповідних угод;

- здійснює науково-методичне забезпечення навчання дорослих впродовж життя та підготовки педагогічних кадрів;

- готує пропозиції щодо формування державної політики в сфері освіти дорослих і педагогічної освіти;

- бере участь у науковому обґрунтуванні і здійсненні експертизи проектів законодавчих актів, нормативно-правових документів з питань, що відносяться до його компетенції;

- досліджує проблеми соціального захисту і підтримки дорослого населення;

- проводить порівняльні дослідження з проблем освіти дорослих і педагогічної освіти різних країн та визначає можливості використання зарубіжного досвіду в Україні;

- організовує і проводить наукові, науково-методичні, науково-практичні конференції, конгреси, симпозіуми, семінари;

- створює експериментальні майданчики, науково-дослідні педагогічні центри для навчання дорослих впродовж життя і центри розвитку педагогічної майстерності вчителів;

- здійснює підготовку та атестацію здобувачів вищої освіти за відповідними програмами на другому магістерському, третьому (освітньо-науковому) рівнях вищої освіти, здобувачів наукового ступеня доктора наук;

- у встановленому порядку забезпечує діяльність спеціалізованих вчених рад для захисту дисертацій та присудження наукових ступенів;

- здійснює видавничу діяльність, бере участь у заснуванні та випуску друкованих і електронних наукових фахових видань згідно з законодавством, засновує і підтримує функціонування офіційного веб-сайту;

- створює електронні науково-інформаційні ресурси для підтримки наукової та практичної діяльності з навчання дорослих, у тому числі педагогічної освіти;

- організовує стажування, підвищення кваліфікації наукових, інших працівників Інституту в провідних установах, закладах, організаціях України та за кордоном, забезпечує умови для підвищення кваліфікації, стажування наукових, науково-педагогічних, інших фахівців установ і закладів освіти в підрозділах Інституту;

- підтримує талановитих молодих учених і сприяє їх творчому

зростанню;

- утворює Раду молодих вчених;
- надає на договірних засадах науково-методичну допомогу, платні наукові та освітні послуги закладам і установам освіти, іншим юридичним і фізичним особам відповідно до законодавства;
- здійснює зовнішньоекономічну діяльність безпосередньо або через інші організації, спільні роботи, обмін досвідом, науково-технічною документацією та інформацією з науковими установами і вченими зарубіжних країн, міжнародними організаціями на основі укладених договорів у встановленому порядку;
- залучає кошти вітчизняних і зарубіжних організацій, юридичних і фізичних осіб, міжнародних фондів для проведення наукових досліджень з освіти дорослих і педагогічної освіти;
- бере участь у міжнародних проектах і програмах, з'їздах, конференціях, конгресах, симпозіумах, організовує науково-практичні масові заходи із запрошенням зарубіжних фахівців, здійснює обмін спеціалістами на договірних засадах;
- засновує і присуджує відзнаки та премії за значні досягнення у науковій, науково-педагогічній та освітній діяльності;
- здійснює матеріально-технічне забезпечення наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, створює умови для високопродуктивної праці наукових працівників, підвищення якості, результативності наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок;
- здійснює інші функції відповідно до цього Статуту.

3. Структура і кадровий склад Інституту

3.1. Структура Інституту затверджується Президією НАПН України за поданням директора Інституту.

3.2. Основною структурною одиницею Інституту є науковий підрозділ (відділ). Для вирішення окремих завдань можуть утворюватися тимчасові наукові (творчі) колективи. Структурні підрозділи Інституту функціонують відповідно до положень, затверджених директором Інституту. Інститут за погодженням з НАПН України в установленому порядку може створювати філії на правах структурного підрозділу Інституту, а також інші структурні підрозділи без прав юридичної особи.

3.3. Інститут може утворювати спільно з університетами, академіями, інститутами спеціалізовані кафедри для підготовки фахівців за кваліфікаційним рівнем магістра та (або) доктора філософії.

3.4. Інститут має право засновувати заклади вищої освіти з відповідних напрямів наукової діяльності (педагогічна освіта і освіта дорослих) у

встановленому законодавством порядку, брати участь у забезпеченні освітнього процесу та створювати на договірних засадах науково-освітні об'єднання.

3.5. Інститут відповідно до договору, укладеного з іншою науковою установою або університетом, академією, інститутом, може розміщувати структурні підрозділи (відділи або лабораторії), що проводять наукову і науково-технічну діяльність, на базі Інституту або закладу освіти з урахуванням освітніх програм і тематики наукових досліджень.

3.6. Штатний розпис Інституту затверджується Президентом НАПН України.

3.7. Прийняття наукових працівників здійснюється на конкурсних засадах. Атестація наукових працівників проводиться в Інституті не рідше одного разу на 5 років.

3.8. Трудові відносини в Інституті, питання соціального захисту працівників, їхньої інтелектуальної власності, охорони праці регулюються колективним договором між адміністрацією і профспілковим комітетом, який діє від імені трудового колективу на основі законодавства.

3.9. Для наукових працівників Інституту може встановлюватися гнучкий режим робочого часу та дистанційний режим праці, відповідно до яких встановлюється режим праці із саморегулюванням часу початку, закінчення і тривалості робочого часу впродовж робочого дня з дотриманням вимог законодавства про працю. Можливість запровадження гнучкого режиму робочого часу та дистанційного режиму праці в Інституті визначається в колективному договорі або рішенням директора за погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації.

Конкретний перелік професій і посад наукової установи НАПН України, щодо яких можуть застосовуватися гнучкий режим робочого часу та дистанційний режим праці, погоджується вченою радою Інституту.

Порядок та умови застосування гнучкого режиму робочого часу та дистанційного режиму праці визначаються у правилах внутрішнього трудового розпорядку Інституту.

4. Управління Інститутом

4.1. Інститут очолює директор, який обирається на конкурсних засадах шляхом таємного голосування на зборах колективу наукових працівників Інституту на строк до п'яти років з правом бути переобраним і призначається на посаду після затвердження його кандидатури Президією НАПН України, наказом Президента НАПН України за контрактом. Одна і та сама особа не може бути керівником відповідної державної установи більш як два строки. Директор Інституту має вільно володіти державною мовою, мати науковий

ступінь доктора наук або доктора філософії і стаж роботи на посадах наукових працівників або науково-педагогічних працівників не менше як 10 років.

4.2. Директор організовує роботу Інституту, діє від імені Інституту без довіреності, представляє наукову установу в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, установах, організаціях, підприємствах незалежно від форми власності.

4.3. Директор Інституту:

- 1) вирішує питання провадження Інститутом діяльності відповідно до статутних завдань;
- 2) відповідає за результати діяльності Інституту перед Національною академією педагогічних наук України або уповноваженим нею органом;
- 3) видає відповідно до своєї компетенції накази і розпорядження;
- 4) визначає функціональні обов'язки працівників;
- 5) призначає частину складу вченої ради Інституту;
- 6) здійснює інші повноваження, передбачені цим Статутом;
- 7) приймає рішення в установленому порядку щодо створення, реорганізації, ліквідації структурних підрозділів Інституту; розробляє структуру та штатний розклад Інституту й подає на затвердження НАПН України;
- 8) відповідає за фінансово-технічне забезпечення, міжнародні зв'язки;
- 9) відповідно до чинного законодавства приймає на роботу та звільняє з роботи працівників Інституту; проводить конкурси на заміщення вакантних посад наукових працівників; затверджує рішення конкурсної й атестаційної комісії Інституту;
- 10) застосовує засоби заохочення, дисциплінарні стягнення, встановлює посадові оклади, надбавки, доплати, премії працівникам Інституту у порядку, передбаченому законодавством України;
- 11) розпоряджається майном та коштами Інституту відповідно до чинного законодавства; укладає договори, угоди тощо, видає довіреності;
- 12) несе персональну відповідальність за цільове використання державного майна й коштів державного бюджету;
- 13) представляє інтереси Інституту в судах, видає довіреності;
- 14) приймає рішення щодо створення робочих груп, комісій тощо;
- 15) координує роботу з підготовки здобувачів вищої освіти, здобувачів наукового ступеня доктора наук;
- 16) у встановленому порядку за погодженням з НАПН України вирішує питання про вступ Інституту до спілок, асоціацій та інші форми спільної діяльності з організаціями та установами, в тому числі зарубіжними;
- 17) щорічно звітує перед колективом наукових працівників Інституту, а також Президією НАПН України про діяльність Інституту;

18) може делегувати частину своїх повноважень заступникам директора, ученому секретарю Інституту.

4.4. Особа, яка працювала на посаді директора Інституту два конкурсних терміни та зробила значний внесок у розвиток Інституту, після закінчення своїх повноважень обирається загальними зборами наукових працівників Інституту Почесним директором Інституту та призначається радником при дирекції за рахунок коштів фонду державного бюджету. Повноваження Почесного директора та радника при дирекції здійснюються відповідно до Положення, що затверджується директором.

4.5. Окрім директора до керівного складу Інституту відносяться також заступники директора з наукової роботи, науково-експериментальної роботи та вчений секретар Інституту.

Заступники директора з наукової роботи, науково-експериментальної роботи та вчений секретар Інституту обираються на конкурсних засадах з подальшим затвердженням їхніх кандидатур Президією НАПН України.

Призначення заступників директора з наукової роботи, науково-експериментальної роботи та вченого секретаря Інституту здійснюється у межах строку повноважень директора Інституту, про що директором Інституту видається наказ.

4.6. Керівники структурних підрозділів Інституту обираються на посади на конкурсних засадах на строк не більше п'яти років з правом переобрання ще на один строк. Термін перебування керівника на посаді може бути продовжено у разі відсутності спеціалістів за профілем структурного підрозділу.

4.7. З метою залучення науково-педагогічної громадськості до розвитку Інституту, підвищення ефективності і результативності його діяльності в установленому порядку може утворюватися Наглядова рада Інституту.

4.8. Для відзначення працівників Інституту, визнаних фахівців інших вітчизняних і зарубіжних установ, закладів, організацій в Інституті встановлюється:

- Почесна грамота Інституту;
- Грамота Інституту;
- Почесне звання «Почесний доктор Інституту»;
- Подяка директора Інституту.

Положення про ці відзнаки затверджуються вченою радою Інституту.

5. Вчена рада Інституту

5.1. Вчена рада Інституту є колегіальним органом управління науковою, науково-технічною діяльністю Інституту та виконує консультативно-дорадчі функції.

5.2. Кількісний склад вченої ради Інституту не перевищує 25 осіб. Не

менш як три чверті складу вченої ради обираються таємним голосуванням зборів наукових працівників, а решта членів призначаються наказом директора Інституту.

Директор, заступники директора і вчений секретар Інституту є членами вченої ради за посадою.

Голова, його заступники та вчений секретар вченої ради обираються таємним голосуванням з числа її членів.

До складу вченої ради Інституту також входять голова (представник) Ради молодих вчених Інституту, керівник первинної профспілкової організації Інституту, працівники інших установ, закладів, організацій.

5.3. До компетенції вченої ради Інституту належать питання щодо:

5.3.1. Визначення стратегії розвитку Інституту та перспективних напрямів наукової і науково-технічної діяльності.

5.3.2. Проведення наукової і науково-технічної експертизи тематики та результатів науково-дослідних робіт.

5.3.3. Затвердження щорічних і перспективних планів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок.

5.3.4. Затвердження тем дисертацій здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти або наукового ступеня доктора наук і призначення наукових керівників чи наукових консультантів.

5.3.5. Затвердження результатів атестації наукових працівників, аспірантів, докторантів, здобувачів та результатів конкурсу на вакантні посади наукових працівників.

5.3.6. Висування видатних наукових праць для присудження премій, медалей та інших видів відзнак, у тому числі міжнародних.

5.3.7. Присвоєння працівникам наукової установи вчених звань професора та старшого дослідника і подання відповідних рішень на затвердження до атестаційної колегії центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері наукової і науково-технічної діяльності; висування кандидатур наукових працівників Інституту для обрання дійсними членами (академіками), членами-кореспондентами НАПН України, інших вітчизняних і зарубіжних академій наук; порушення клопотання про присвоєння почесних звань.

5.3.8. Затвердження річних звітів про діяльність Інституту та його фінансових планів.

5.3.9. Ухвалення рішення про розміщення власних надходжень у територіальних органах центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, або в банківських установах державного сектору.

5.3.10. Погодження переліку професій і посад Інституту, на яких може застосовуватися гнучкий режим робочого часу та дистанційний режим праці.

5.3.11. Обговорення найважливіших наукових, науково-практичних, інших проблеми, що стосуються основної діяльності Інституту, прийняття рішень щодо вдосконалення та розвитку його структури й функцій, створення нових підрозділів.

5.3.12. Визначення й затвердження перспективних напрямів наукової і науково-інноваційної діяльності Інституту, проєктів планів наукових досліджень, проведення масових науково-практичних заходів.

5.3.13. Розгляду питань, пов'язаних з організацією підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів через аспірантуру та докторантуру Інституту; створення спеціалізованих вчених рад у порядку, передбаченому законодавством.

5.3.14. Ухвалення рішень щодо підвищення кваліфікації наукових працівників Інституту.

5.3.15. Рекомендації до опублікування наукової, виробничо-практичної, навчальної, довідкової, інших видів продукції, підготовленої науковими працівниками Інституту, а також продукції, що видається за рекомендацією Інституту; рукописів підручників, навчальних посібників, іншої навчальної продукції щодо надання публікаціям грифу Міністерства освіти і науки України.

5.3.16. Висунення кандидатур наукових працівників Інституту, інших установ та закладів освіти до відзначення державними нагородами, преміями, стипендіями, іншими видами морального й матеріального заохочення у встановленому порядку.

5.3.17. Вирішення інших питань відповідно до цього Статуту.

5.4. Вчена рада є повноважною приймати рішення за умови присутності на засіданні не менше двох третин її складу. Рішення вченої ради вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала проста більшість (у необхідних випадках кваліфікована більшість) членів ради, які брали участь у засіданні. Рішення приймаються таємним або відкритим голосуванням, вид голосування (відкрите або таємне) з того чи іншого питання визначає вчена рада в установленому порядку. Рішення вченої ради набуває чинності після його підписання її головою і вченим секретарем.

6. Правовий режим майнового комплексу Інституту

6.1. До майнового комплексу Інституту належать усі матеріальні та нематеріальні активи (далі – майно), що обліковуються на балансі Інституту. Майно Інституту є власністю держави й закріплюється за Інститутом на праві оперативного управління.

6.2. Кошторис, план асигнувань загального фонду бюджету, план використання бюджетних коштів, помісячний план використання бюджетних коштів Інституту затверджує Президент НАПН України у порядку, встановленому законодавством.

6.3. Фінансування діяльності Інституту здійснюється з державного бюджету, а також з інших не заборонених законодавством джерел фінансування. Фінансування Інституту з державного бюджету здійснюється шляхом базового фінансування (проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, розвиток інфраструктури та оновлення матеріально-технічної бази для проведення наукової і науково-технічної діяльності, збереження та розвиток унікальних наукових об'єктів та об'єктів, що становлять національне надбання, підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів), а також програмно-цільового фінансування на конкурсних засадах у порядку, визначеному законодавством.

6.4. Інститут в установленому законодавством порядку має право за дозволом Президії НАПН України:

- передавати в оренду тимчасово вільні приміщення, які знаходяться на його балансі та не використовуються для здійснення статутних завдань. Кошти отримані від оренди у повному обсязі спрямовуються на виконання статутних завдань Інституту;

- реалізувати застаріле й невикористовуване обладнання, що знаходиться на його балансі. Продаж основних засобів Інституту здійснюється на конкурсних засадах;

- передавати майно, що знаходиться на його балансі, на баланс інших наукових установ НАПН України.

6.5. Відносини, що складаються у зв'язку зі створенням і використанням об'єктів інтелектуальної власності, регулюються в установленому законодавством порядку.

6.6. Інститут має право надавати платні послуги в порядку, встановленому законодавством.

6.7. Інститут веде бухгалтерський облік, складає та подає фінансову та бюджетну, статистичну та інші види звітності в установленому законодавством порядку.

6.8. Фінансовий рік Інституту збігається з календарним роком.

7. Порядок набрання чинності та внесення змін до Статуту

7.1. Цей Статут чи зміни до нього набирають чинності з моменту державної реєстрації відповідно до законодавства України.

8. Ліквідація і реорганізація Інституту

8.1. Реорганізація чи ліквідація Інституту здійснюється за рішенням Президії НАПН України в установленому законодавством порядку.

8.2. У разі ліквідації Інституту його активи повинні бути передані одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зараховані до доходу бюджету, якщо інше не передбачено законом, що регулює діяльність відповідної неприбуткової організації.

8.3. При реорганізації або ліквідації Інституту його працівникам гарантовані права, що передбачені чинним законодавством України.

Директор

Лариса ЛУК'ЯНОВА

